

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KRAJOWY OŚRODEK
WSPARCIA ROLNICTWA

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

NR
40

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1997 ROKU

ISSN 1428-1228

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Piotr Szajner

WRZESIEŃ 2018

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Marian Borek (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Piotr Szajner (redaktor naczelny)
Krystyna Świetlik (sekretarz redakcji)
Tadeusz Chrościcki
Barbara Domaszewicz
Stanisław Kowalczyk
Bogdan Podgórski
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Maria Zwolińska

KOMITET REDAKCYJNY:

Andrzej Kowalski, Ewa Machowina, Piotr Szajner, Krystyna Świetlik, Marzena Trajer,
Maria Zwolińska

REDAKTOR RYNKU PASZ:

Wiesław Dzwonkowski

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner

PROJEKT OKŁADKI: Leszek Ślipki
SKŁAD: Barbara Walkiewicz
DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 5,12

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła.

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych <i>mgr inż. Wiesław Łopaciuk, dr inż. Magdalena Bodył, mgr Wiesław Dzwonkowski</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	6
III. Krajowa produkcja surowców paszowych <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	18
IV. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	22
V. Handel zagraniczny surowcami paszowymi i paszami <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	29
VI. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych <i>mgr Wiesław Dzwonkowski, mgr inż. Wiesław Łopaciuk</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	34
Aneks	41

W 2018 r. światowe zbiory zbóż (bez ryżu) są szacowane na 2,08 mld ton, wobec 2,07 mld w roku poprzednim. Ich zużycie wyniesie 2,13 mld ton i będzie o 1,8% większe niż przed rokiem. Przy niewielkich zmianach po stronie podaży, od początku sezonu jest presja popytu, większa w Europie, Australii i Azji Wschodniej, a mniejsza w obu Amerykach. W tej sytuacji na początku sezonu w USA i Argentynie nasiliła się tendencja spadkowa cen zbóż paszowych, a w Europie ma miejsce ich wzrost. Również w kolejnych miesiącach należy liczyć się z możliwością dalszego, sezonowego spadku cen zbóż paszowych na rynkach Ameryki Północnej i Południowej, natomiast ograniczona podaż będzie powodować ich wzrost na naszym kontynencie.

Według wstępnych szacunków zbiory zbóż w 2018 r. wyniosły ok. 26,7 mln ton, tj. o ponad 16% mniej niż w 2017 r. Jest to poziom o prawie 2 mln ton mniejszy od ich prognozowanego zużycia. Produkcja pasz zbożowych (zbóż paszowych i otrąb uzyskiwanych z przemiału zbóż na mąki i kasze) zmniejszy się o ok. 5 mln ton do ok. 17,1 mln ton (o 23%). Produkcja wysokobiałkowych surowców paszowych będzie mniejsza o 8,5% i wyniesie ok. 1,96 mln ton.

Zapotrzebowanie krajowego rynku na pasze treściwe w sezonie 2018/19 wzrośnie w porównaniu z sezonem poprzednim o prawie 4% i wyniesie ok. 23,2 mln ton. Wzrost popytu na pasze treściwe wynika głównie ze zwiększonego zapotrzebowania na pasze w produkcji drobiarskiej, zwiększy się również ich zużycie w chowie trzody chlewnej i bydła. Popyt na zbożowe surowce paszowe może wynieść 18,8 mln ton, wobec 18,2 mln ton przed rokiem. Spasanie zbóż w postaci pasz gospodarskich zwiększy się o ponad 2% do ok. 11,1 mln ton. Natomiast zużycie zbóż w przemyśle paszowym wzrośnie o prawie 5%, do 6,7 mln ton. Zużycie surowców wysokobiałkowych wyniesie ok. 4,4 mln ton, wobec 4,3 mln ton w sezonie 2017/18.

W sezonie 2017/18 na krajowym rynku, mimo nadwyżek podaży, z powodu opóźnionych i utrudnionych ze względu na pogodę zbiorów oraz perturbacji na światowym rynku zbóż paszowych, ceny wykazywały tendencję wzrostową. Średnia krajowa cena skupu pszenicy wyniosła 656 zł/t i była o prawie 3% wyższa niż w poprzednim sezonie, ceny kukurydzy wzrosły o 2% do 547 zł/t, a żyta o ponad 4% do 552 zł/t.

W pierwszych dwóch miesiącach sezonu 2018/19 ceny skupu zbóż, z wyjątkiem kukurydzy, były o kilkanaście procent wyższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, a w dalszej perspektywie ich poziom również może w podobnej skali przewyższać notowania z poprzedniego sezonu. Przewiduje się, że średnie ceny pszenicy paszowej w IV kwartale 2018 r. mogą wynieść 700-760 zł/t, a żyta paszowego 620-670 zł/t. Ceny kukurydzy mogą być o 5-15% niższe od cen pszenicy paszowej. W I półroczu 2019 r. prawdopodobny jest dalszy ich wzrost.

W sezonie 2017/18 średnie ceny śruty sojowej na rynku krajowym obniżyły się w porównaniu z sezonem poprzednim o ok. 6%, a śruty rzepakowej spadły o ok. 4%. Niskie ceny śruty sojowej były w pierwszej połowie sezonu (drugie półrocze 2017 r.), podczas gdy w drugiej jego połowie zaczęły szybko rosnąć. Skala tego wzrostu w tym okresie została ograniczona aprecjacją złotego względem dolara amerykańskiego. We wrześniu ceny śruty sojowej na polskim rynku zaczęły się obniżać, natomiast ceny śruty rzepakowej utrzymują się przypuszczalnie na poziomie wyższym niż w dwóch ostatnich sezonach.

Sytuacja na rynku zbóż i surowców wysokobiałkowych będzie powodować dalszy niewielki wzrost cen pasz przemysłowych do końca 2018 r., a większa jego dynamika może mieć miejsce w I półroczu 2019 r.

Według GUS produkcja pasz przemysłowych w 2017 r. wyniosła 11,0 mln

ton, wobec 10,1 mln ton w 2016 r., a ich sprzedaż 10,7 mln ton, wobec 9,8 mln ton w roku poprzednim. Produkcja pasz przemysłowych dla drobiu w ubiegłym roku wzrosła o 4%, dla trzody o 19%, a dla bydła aż o 25%.

W 2018 r. produkcja pasz przemysłowych nadal rośnie pod wpływem relatywnie wysokiej dynamiki produkcji brojlerów i zwiększonej produkcji jaj. Popyt na pasze przemysłowe dla trzody chlewnej i bydła jest również większy niż przed rokiem. Szacuje się, że produkcja pasz przemysłowych może wynieść ok. 11,6 mln ton i będzie o ok. 5,5% większa niż w 2017 r. Tempo wzrostu produkcji pasz w 2019 r. może być tylko nieznacznie niższe. Utrzyma się wysoka dynamika produkcji mięsa drobiowego i pasz dla drobiu. Wzrośnie też produkcja pasz dla bydła i w nieco mniejszym stopniu dla trzody. Wstępnie przewiduje się, że produkcja pasz przemysłowych w 2019 r. może wynieść ok. 11,9 mln ton.

W I połowie 2018 r. sytuacja ekonomiczno-finansowa firm objętych sprawozdawczością finansową wyraźnie się poprawiła się w stosunku do lat poprzednich. Również w sezonie 2018/19, mimo wzrostu cen surowców paszowych, w warunkach rosnącego popytu na pasze przemysłowe, wskaźniki rentowności i wygenerowane zyski powinny być wysokie.

Import głównych surowców paszowych będzie o ok. 10% większy od ubiegłorocznego i wyniesie ok. 4,2 mln ton. Prawie 3,1 mln ton wyniesie przywóz surowców wysokobiałkowych, w tym 2,5 mln ton śruty sojowej i 0,45 mln tony śruty słonecznikowej. O 26%, do 1,1 mln ton zwiększy się import zbożowych surowców paszowych. Eksport zbożowych surowców paszowych (zbóż paszowych i otrąb) może wynieść ok. 1,5 mln ton, wobec 2,4 mln ton w sezonie poprzednim, a surowców wysokobiałkowych ok. 0,64 mln ton, wobec 0,78 mln ton przed rokiem.

SUMMARY

In 2018, the world grain harvest (excluding rice) is estimated at 2.08 billion tonnes, in relation to 2.07 billion in the previous year. The consumption will be 2.13 billion tonnes and will be by 1.8% higher than the year before. With the small supply-side changes, the demand pressure has been present since the beginning of the season, higher in Europe, Australia and East Asia, and lower in the Americas. In this situation, a downward trend in the feed grain prices was intensified at the beginning of the season in the USA and Argentina, while in Europe these prices are rising. Also, in the coming months we should expect the further seasonal fall in the feed grain prices in the North and South American markets, while the limited supply will generate their rise on our continent.

According to preliminary estimates, the grain harvest in 2018 amounted to about 26.7 million tonnes, i.e. more than 16% less than in 2017. This is the level lower by almost 2 million tonnes than the forecast consumption of grain. The production of grain feed (feed grain and bran from grain milled for flour and groats) will be reduced by about 5 million tonnes to about 17.1 million tonnes (by 23%). The production of high-protein raw materials will be lower by 8.5% and amounted about 1.96 million tonnes.

The demand for feed concentrates in the domestic market in the 2018/19 season will increase by nearly 4% when compared to the previous season and will amount about 232 million tonnes. The increase in the demand for feed concentrates results mainly from the increased feed demand in the production of poultry, also their consumption in pig and cattle breeding is increased. The demand for grain materials for feed may amount to 18.8 million tonnes, when compared to 18.2 million tonnes the year before. Feeding on grain in the form of livestock feed will increase by more than 2% to about 11.1 million tonnes. On the other hand, the consumption of grain in the feed industry will increase by nearly 5%, up to 6.7 million tonnes. The consumption of high-protein raw materials will be about

4.4 million tonnes, when compared to 4.3 million tonnes in the 2017/18 season.

In the 2017/18 season, despite the supply surpluses, because of the harvest delayed and made difficult by weather and of perturbations in the world market for feed grain, the prices in the domestic market showed an upward trend. The domestic average wheat procurement price was PLN 656/tonne and was by nearly 3% higher than in the previous season, the prices of maize increased by 2% to PLN 547/tonne and of rye by more than 4% to PLN 552.5/tonne.

In the first two months of the 2018/19 season, the procurement prices of grain, with the exception of maize, were by a dozen or so percent higher than in the same period of the previous year and, in the long term, their level may also exceed the quotations from the previous season. It is forecast that the average prices of feed wheat in the fourth quarter of 2018 can be PLN 700-760/tonne and of feed rye – PLN 620-670/tonne. The prices of maize may be by 5-15% lower than the prices of feed wheat. In the first half of 2019, their further rise is probable.

In the 2017/18 season, the average prices of soy meal in the domestic market fell when compared to the previous season by about 6% and of rapeseed meal – by about 4%. The low prices of soy meal were in the first half of the season (second half of 2017), while in the second half of 2017 they began to rise rapidly. The scale of this rise during this period was limited by the appreciation of PLN in relation to USD. In September, the prices of soy meal in the Polish market started falling while the prices of rapeseed meal are likely to remain at the level higher than in the last two seasons.

The situation in the feed market grains and high-protein raw materials will lead to a further small rise in the prices of industrial feed by the end of 2018, and its greater rate may take place in the first half of 2019.

According to the CSO, the production of industrial feed in 2017 was 11.0 mil-

lion tonnes, when compared to 10.1 million tonnes in 2016, and their sale was 10.7 million tonnes, when compared to 9.8 million tonnes the year before. Last year, the production of industrial feed for poultry increased by 4%, for pigs – by 19%, and for cattle – by 25%.

In 2018, the production of industrial feed is still growing under the influence of the relatively high rate of the production of broilers and increased egg production. The demand for industrial feed for pigs and cattle is also higher than the year before. It is estimated that the production of industrial feed can be about 11.6 million tonnes and will be by about 5.5% higher than in 2017. The rate of increase in the feed production in 2019 may be only slightly lower. The high growth rate of the production of poultry meat and poultry feed. Also, the production of feed for cattle will increase, so will, to a slightly lower extent, the production of feed for pigs. It is initially foreseen that the production of industrial feed in 2019 may be about 11.9 million tonnes.

In the first half of 2018, the economic and financial situation of companies covered by financial reporting clearly improved in relation to the previous years. Also in the 2018/19 season, despite the rise in the prices of feed raw materials, in conditions of the increasing demand for industrial feed, profitability indicators and generated profits should be high.

The import of major feed raw materials will be by about 10% higher than last year and will reach about 4.2 million tonnes. Almost 3.1 million tonnes of high-protein raw materials will be imported, including 2.5 million tonnes of soy meal and 0.45 million tonnes of sunflower meal. The import of grain materials for feed will increase by 26% to 1.1 million tonnes. The export of grain materials for feed (feed grain and bran) may amount to about 1.5 million tonnes, when compared to 2.4 million tonnes in the previous season, and of high-protein raw materials protein – about 0.64 million tonnes, when compared to 0.78 million tonnes in the previous year.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek drobiu i jaj (54) • październik 2018,
2. Rynek zbóż (55) • październik 2018,
3. Rynek ryb (29) • październik 2018,
4. Rynek mięsa (55) • październik 2018,
5. Rynek rzepaku (54) • październik 2018,
6. Rynek ziemniaka (45) • listopad 2018,
7. Rynek wyrobów alkoholowych (6) • listopad 2018,
8. Popyt na żywność (19) • listopad 2018,
9. Rynek owoców i warzyw (53) • grudzień 2018,
10. Rynek cukru (46) • kwiecień 2019,
11. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (49) • kwiecień 2019,
12. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (46) • kwiecień 2019,
13. Rynek mleka (56) • maj 2019,
14. Rynek drobiu (55) • maj 2019.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godz. 8⁰⁰–16⁰⁰.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4), pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. w 2018 r. (1 numer) wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wiernie odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (1 numer) w 2018 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57 e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>